निशम्य देवानुचरस्य वाचं मनुष्यदेवः पुनरप्यु सर्गः २
वाच । धेन्वा तदध्यासितकातराक्ष्या निरीक्ष्य
माणः सुतरां दयालुः ॥ ५२ ॥ क्षतात्किल त्रायत
इत्युदग्रः क्षत्रस्य शब्दोभुवनेषु रूढः । राज्येन किं
तद्विपरीतवृत्तेः प्राणैरुपक्रोशमलीमसैर्वा ॥ ५३ ॥
कथं नु शक्योऽनुनयोमहर्षेर्विश्राणनादन्यपयस्वि
नीनां । इमामनूनां सुरभेरवेहि रुद्रौजसा तु
प्रहृतं त्वयास्याः ॥ ५४ ॥

निशम्येति । मनुष्याणां देवोराजा पुनरुवाच किं कृत्वा
देवानामनुचरस्य सिंहस्य वचनं श्रुत्वा किं० राजा गवा निरी
क्ष्यमाणः अतएव सुतरां दयालुः किं० गवा तस्मिन्द्विलीपे
अध्यासितेस्थापिते कातरेऽक्षिणी यया सा तया ॥ ५२ ॥
क्षतादिति । भुवनेषु क्षत्रियजातेः क्षत्रइति शब्दोयोगरूढः किं
शब्दः क्षतात्किल त्रायतइति व्युत्पादितः पु० किं० उन्नतः
क्षतादुत्त्राणकर्तुर्मम राज्येन किं प्राणैर्वा किं किं प्राणैः
उपक्रोशेन निन्द्या मलीमसैः ॥ ५३ ॥ कथमिति । अन्यासां
पयस्विनीनां धेनूनां विस्राणनात् दानात् मुनेः अनुनयः क्रोधः
कथं शक्यः अर्थात् क्रोधस्य उपशमं कर्तुं केनापि प्रकारेण न
शक्यते नुइतिवितर्के इमां गां सुरभेः अनूनां समानां त्वं
जानीहि त्वया तु अस्यां गवि ईश्वरस्य बलेन प्रहारः कृतः
॥ ५४ ॥